

Κον. Κ. Φρόντζον
Πρόεδρον 'Εταιρείας 'Ηπειρωτικῶν Μελετῶν
Iwanira

Σελίδες

4

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΗ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ
Περίοδος Δευτέρα — 'Αρ. φύλλου 92

Ίδιοκτήτης - Έκδοτης - Διευθυντής
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΜΙΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ίπποκράτους 63 — 'Οροφος 3ος
Τηλέφ. Διευθύνσεως — Συντάξεως 3630.308

Τιμή φύλλου
Δραχμαί 25

ΣΕ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

"Εγίναν τά ἐγκαίνια τῆς νέας αἰθούσης ἐκθέσεων τῆς «Π.Ε.Π.Γ.Τ.»

'Ανακοίνωση

Αὐξ. 'Αρ. 6

'Εν 'Αθῆναις τῇ 2α Νοεμβρίου 1978

Π ρ ό ς

"Όλα τὰ Μέλη τῆς «Πανελληνίου 'Εταιρείας Πολιτισμοῦ — Γραμμά-
των καὶ Τεχνῶν»

'Αξιότιμοι Κύριοι Συνάδελφοι,

"Εχω τὴν εὐχαρίστηση καὶ τὴν τιμὴ νὰ Σᾶς γνωρίσω τὰ κάτωθι:
1ον) Βρίσκομαι στὴν ἐξαιρετικὴ θέσιν νὰ Σᾶς ανακοινώσω, ὅτι,
ἀπὸ τῆς 10ης 'Ιουλίου 1978, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2351/78 ἀπόφασιν τοῦ
Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν ἡ «Πανελληνίου 'Εταιρεία Πολιτισμοῦ Γραμ-
μάτων καὶ Τεχνῶν», ἀπέκτησε καὶ νομικὴ κάλυψιν ὡς πνευματικὸ
Σωματεῖο. 'Η ἀναγνώριση καὶ ἐπικύρωση τῆς ἰδρυτικῆς πράξεως καὶ
τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ Σωματείου μας, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου
δικαστηρίου, ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητα τὸ πρῶτον σταθερὸ βῆμα, στὸ
δυσκόλῳ δρόμῳ γιὰ τὴν κατάκτησιν τῶν ὑψηλῶν στόχων καὶ ἰδεω-
δῶν μας, αὐξάνοντας παρὰ πάλιν καὶ τὴν συλλογικὴν εὐθύνην τῶν με-
λῶν, γιὰ συνεργασίαν, δημιουργικὰ προσφορὰ καὶ ἀλληλεγγύην με-
ταξὺ τούτων.

2ον) Παρακαλοῦνται ὅλα τὰ μέλη, νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὸ
συντομώτερον δυνατό, συμπληρωμένο μετὰ τὰ ἀτομικὰ τοὺς στοιχεῖα
τὸ ἐρωτηματολόγιον ποὺ ἐσώκλειομε καὶ τρεῖς φωτογραφίες τοὺς
μικροῦ σχήματος, γιὰ τὴν ἐκδόσιν ταυτοτήτων μετὰ τὴν ἰδιότητά τους
ὡς μέλη τῆς 'Εταιρείας μας.

3ον) Παρακαλοῦνται ἀκόμη τὰ Μέλη ποὺ ἔχουν ἀκόμα ταμεια-
κὰς ἐκκρεμότητες, νὰ τίς τακτοποιήσουν ἀνεπρόθετως ἐντός τοῦ
τρέχοντος μηνὸς Νοεμβρίου, γιὰτὶ, πέρα ἀπὸ τίς πολλαπλὰς οἰκο-
νομικὰς δυσκολίας ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ Διοίκησις γιὰ τὴν ἐδρυσίην
καὶ ἀξιοπρεπὴ λειτουργίαν τῆς 'Εταιρείας, δὲν ὑπάρχουν ἄλλα χρο-
νικὰ ὅρια ποὺ νὰ δικαιολογῶν πρόσθετη καθυστέρηση. Νομιτύ-
πως δέ, οἰσδήποτε ὑπογραφῇ στὸ ἰδρυτικὸ τοῦ Σωματείου μας ποὺ
δὲν συνδυάζεται μετὰ πλήρη ταμειακὴ ἐνημέρωση τοῦ ὑπογράφοντος
δὲν νομιμοποιεῖ τὴν ἰδιότητά του ὡς μέλος. 'Ακόμα, οἱ μὴ ἔχον-
τες ἐκπληρώσει τίς ταμειακὰς τοὺς υποχρεώσεις πρὸς τὴν ἑταιρεία,
θὰ ἀποκλειστοῦν νομίμως ἀπὸ τίς προσεχέας 'Αρχαιρεσίες, γιὰ τὴν
ἀνάδειξιν τῆς Διοικητικῆς 'Ιεραρχίας τοῦ Σώματος. 'Ελπίζοντας
στὴ σαφὴ κατανόησιν τῶν ἀνωτέρω, ἐπιθυμῶ νὰ πιστεύω, ὅτι, μετὰ
τὴν 30ῃ Νοεμβρίου, ἀπὸ τὰ διακόσια ὀκτὼ ἰδρυτικὰ μας Μέλη, δὲν
θὰ ὑπάρξει κανένα ὑπὸ νομικὴ ἀμφισβήτησιν.

4ον) Μὲ ἀφορμὴ σχετικῶν ἐρωτημάτων μελῶς μας, γιὰ τὸ σύ-
στημα τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς, ποὺ καθιερώμεν τὸ καταστατικὸ τῆς
'Εταιρείας μας στὰ μέλη, ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ, νὰ ἀπαντήσω διεξοδικὰ
καὶ γενικώτερα.

Θεωρητικὰ, ἡ ἐτήσια συνδρομή, εἶναι ἀδίαρτη καὶ ἐνιαία καὶ
ἀνταποκρίνεται σὲ ἓνα ἐτήσιον καὶ ὑποχρεωτικὸν ἀπὸ τὸ νόμον κοπι-
σθαι, ὅλων τῶν μελῶν πρὸς τὸ σωματεῖόν τους, γιὰ τὴν ἐπίσχεσιν
τῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν του. 'Η ἐτήσια συνδρομή, δὲν ὑπόκειται
σὲ ἀντιστοιχὰς ὑποδιαίρεσεις μικροτέρων χρονικῶν διαστημάτων,
(ἡμῶν, ἡμερῶν, ἐβδομάδων ἢ μηνῶν κ.ο.κ.) γιὰτὶ, εἴτοι, ἂν μετα-
βαπτιζότανε σὲ μηνιαία, ἐβδομαδιαία, ἡμερησία κ.λπ., συνδρομὴς
ὁλοσχερῶς ὑποδιαίστες, ἀπόλυτα ἐπαγγελματικὰς καὶ ἐλάχιστα ὑπο-
δοθητικὰς στὸν οἰκονομικὸ ἀγῶνα ἐπιδημιώσεως ἐνὸς πνευματικοῦ
Σωματείου. Γι' αὐτὸ καὶ κατὰ συντηρητικὴν πλειοψηφίαν τὰ Σωματεῖα,
— ὅπως καὶ τὸ δικὸν μᾶς — υἱοθετοῦν τὸ σύστημα τῆς ἐτήσιας συν-
δρομῆς, στὴν καταβολὴν τῆς ὁποίας θὰ ὑποχρεωθῇ νομίμως ὁ ἐγγρα-
φόμενος στὸ Σωματεῖόν μας καὶ τὴν 31νν Δεκεμβρίου. 'Η ἐξόφλη-
σις δέ, τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς μετὰ δόσεις, δὲν ἀποκλείεται, ἐφ'
ὅσον ὁμως τὸ ἀποφασίσῃ μετ' εὐθύνης του τὸ Δ.Σ. τοῦ Σωματείου.

5ον) Οἱ ζωγράφοι κ.κ. 'Αν. Λαζαρίδης, Στ. Ζαχαρόπουλος, Γ.
Ζουμπούλης, 'Αρ. Μόλα — Γιολάνου, 'Αλκ. Καρασταύρου, 'Ελπι.
Γιαννῆ, 'Αντ. Γιολάνος, καὶ Γεωργία Μπάκουλη ἡ καλλιτέχνις τῆς
ἀπαγγελίας κ. Βεατ. Μπένου — Παπαδμαντοπούλου καὶ οἱ πτυ-
χιῶχοι Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν κ.κ. Ν. Ταραντίνας καὶ 'Ερρ. Μπε-

Συνεχία στὴ σελίδα 4

Μέσα σὲ ἓνα κλίμα πανηγυ-
ρικοῦ εὐορισμοῦ, ἐγίναν στὴς 16
τρέξ, Νοεμβρίου τὰ ἐπίσημα ἐ-
γκαίνια τῆς νέας αἰθούσης ἐκ-
θέσεων καὶ ὁμιλιῶν, τῆς «Πα-
νελληνίου 'Εταιρείας Πολιτι-

ποιημάτων, θεατρικὰ μονόπρακ-
τα, τραγούδια καὶ φολκlorικά
μπαλλέτα.

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Προέ-
δρου κ. Γεωργίου Κομίνης, ποὺ
ἐγίνε ἀμέσως μετὰ τὴν παρατα-

Μία ἀποψη τῆς κατὰμεσης ἀπὸ κόσμον αἰθούσης κατὰ τὴν εορτή.

σμοῦ Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν»
ποὺ βρίσκεται στὴν ὁδὸ Βαλτε-
τοίου 61 - πλατεία 'Εξαρχεῶν.
Τὰ ἐν λόγω ἐγκαίνια ποὺ συ-
νέπεσαν καὶ μετὰ τὴν ἐναρξὴ τῆς
3ης 'Ομαδικῆς 'Εκθέσεως Ζωγρα-
φικῆς τῶν μελῶν τῆς 'Εταιρείας
Πολιτισμοῦ, εὐορτάσθησαν πανη-

'Η γνωστὴ καὶ σὲ ὅλους ἀγαπη-
τὴ καὶ σεβαστὴ γιὰ τὸ μέγιστον
ἀνθρωπιστικὸ καὶ θρησκευτικὸ
τῆς ἔργου, ἀδελφὴ 'Αθανασία
συγκαίρει τὸν πρόεδρό τῆς
Π.Ε.Π.Τ. κ. Γ. Κομίνην.

γυρὰ ἀπὸ τὰ μέλη καὶ τοὺς φί-
λους τῆς ἑταιρείας μετ' ἓνα πλού-
σιο καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα, ἀ-
ποτελούμενον ἀπὸ ἀπαγγελίας

θεῖας δεξίωσης, τὸ κοινὸ εἶχε
τὴν εὐκαιρίαν νὰ χαρῇ καὶ νὰ
θαυμάσῃ 67 ἔργα ζωγραφικῆς
μετὰ ποικίλα θέματα, τῶν διαλε-
κτῶν καλλιτεχνῶν Α. 'Ανδρεῖα-
νόπουλου, Στ. Βασαρδάνη, 'Αλ.
Σκουλικίδου - Βενιέρη, Δ. Γιά-
κου, Κ. Γκίνη, 'Α. Δημητρίου,
Σ. Ζαχαράκη, Ν. 'Ιωάννου, 'Ιω.
Καραμπάτη, 'Ελ. Καρβέλα, Γιάν.
Καρδίουπουλου Στ. Καρδίουπουλου,
'Ελ. Κολωνέλλου - Πασχάλη, Νι-
κολάου Κεφάλαι, 'Ιωάννου Κορ-
ροῦ, Σ. Κουρτέλλη, Λ. Λιόρη,
'Κυριακίση, 'Αγλ. Ξενίδη, Γερ.
Μανέττα, Κ. Μαργέλλη, 'Ελ.
Μαυρουλίδου - Δάδαρη Μ. Μελά
Φ. Γιαννοπούλου - Μπαδαρέζου,
Δ. Μπούκη, Μιχ. Μπούκη, Μ.
'Ορφανουδάκη, Λ. Κακίση - Πα-
ναγοπούλου, Μ. Παπαγιάννη,
'Ελ. Παπαδάκη, Σπ. Πουλημέ-
νου, Μ. Σερπαντιέ, Λ. Σούρη,
Γιάν. Στίνη, Γ. Συρίγου, Ν.
Ταυμάκη, Μ. Τσώπελα, Νατ. Χρι-
στέλη, καὶ Αἰκ. Χρονάκη.
Τὸ πρόγραμμα ἀρχίσε μετ' ὁραϊ-
στάτες ἀπαγγελίας ποιημάτων
ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ποιητὰς,
Γ. Κομίνην, Β. Κωνσταντοπούλου,
Δ. 'Ασημακοπούλου, Θ. Τσιάνη,
'Εντ. Φῶς, Αἰκ. Τσιόπελα, Χρ.
Εὐαγγέλου, 'Αν. 'Αρβανιτάκη Κ.
Κοκορόβιτς, καὶ Λ. Χαρολαμπό-
πουλο.

'Ακολούθησε ἓνα εὐχάριστον
πρόγραμμα μετ' τραγούδια τοῦ
νέου κύματος, ποὺ ἐρμήνευσαν
οἱ νέοι τραγουδιστὰς Κατερίνα
Ζαρούτη καὶ Θαν. Λάμπρου καὶ
στὴν συνέχεια τὰ μέλη τοῦ θεα-
τρικοῦ τμήματος τῆς 'Εταιρεί-
ας Βασ. Βλάχος, Σούλα Κιλν-

Τὰ φολκlorικά μπαλλέτα τοῦ κ. Κ. Τριανταφύλλου, συναρπάζουν
τὸ πνευματικὸ κοινὸν μετὰ τὴν λεβεντιά καὶ τὴν χάρη τους.

'Ο ἰδρυτὴς καὶ Πρόεδρος τῆς «Πανελληνίου 'Εταιρείας Πολιτισμοῦ
Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν», κ. Γεωργίου Κομίνης, πλασιωμένος ἀπὸ
ἓνα πλῆθος κόσμου, κόβει τὴν μεταξὺ τῆς ἀσπράλαξης κορδέ-
λα ποὺ σφραγίζει τὴν ἐξώπορτα τῆς νέας αἰθούσης τελετῶν καὶ
ἐκθέσεων τῆς 'Εταιρείας, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ εὐορισμοῦ τῶν
ἐπὶσημων ἐγκαίνιων.

τζίγλου, Χριστίναν Δαδάκη καὶ
Λίτσαν Καστάνη, ἀπέδωσαν τὸ
μονόπρακτον θεατρικὸν ἔργον τοῦ
Δ. Γιαννουδάκη «Τὸ Δαχτυλίδι».
Τὸ κλῶν τῆς δρασκῆς, ἦταν
ἡ ἐμφάνισις δεκαμελούς τμήμα-
τος τῶν φολκlorικῶν μπαλλέτων
τοῦ κ. Κ. Τριανταφύλλου, ποὺ ἀ-

πέδωσαν τοπικοὺς χορούς τῶν
ἐλληνικῶν ἐπαρχιῶν, μετ' ἐκπλη-
κτικὴν ἐπιτυχίαν.

Τὴν εορτὴν ἐτίμησαν πολλὰς
προσωπικότητες τῶν Γραμμά-
των καὶ τῆς Τέχνης, πλῆθος κό-
σμου καὶ τὰ μέλη τῆς 'Εταιρεί-
ας.

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ

τά εἰκαστικά ὁρόματα

Τοῦ ΔΗΜ. ΧΑΤΖΙΝΑ

Στὴ γκαλερί "Αστωρ

Πρὸ ἡμερῶν ἀνοίξε τίς πύλες
τῆς, μὴ νέα καλλιτεχνικῆς ἐξέ-
θεσις, στὴ μορφὴ ἀτομικῆς ἐκθέ-
σεως ζωγραφικῆς, τοῦ διαλεκτοῦ
ζωγράφου Δημήτρη Χατζίνα. 'Η
ἐκθεση αὕτη, ποὺ πραγματοποιή-
θηκε στὴν αἰθούσῃ τῆς γκαλερί
'Αστωρ, ἐγίνε ἀντικείμενον ἰδι-
αιτέρου ἐνδιαφέροντος τοῦ φιλό-
τεχνου ἀθηναίου κοινού, γιὰτὶ
ὁ Δ. Χατζίνας, πέτυχε νὰ δώσῃ
ἓνα ξεχωριστὸν τόπον σ' αὐτὴν
τὴν προσπάθειαν, ποὺ κυριολογι-
κα ὑπῆρξε πολλὴν πετυχημένη καὶ
χάραξε δυναμικὰ τὴν ἀνοδικὴν
καλλιτεχνικὴν πορείαν τοῦ Χατζίνα,
στὴν σύγχρονη ζωγραφικὴν τοῦ
τόπου μας.

Τριάντα ὀκτὼ διαλεγμένα κομ-
μάτια ἀπὸ λάδι, ποὺ ὁ καλλιτέ-
χνης παρουσιάζει, στὴν ἐκθεσὴν
τοῦ, συγγινῶν καὶ γοητεύουν μετ

τὴν ποιητικὴν τοὺς φαντασίαν καὶ
τὴν λυρικὴν εἰσαίσθησιν ποὺ ἀναδύ-
ονται, δημιουργώντας ἓνα οὐνερικὸν
σύνολον, ποὺ τονίζεται ἀπὸ ἀν-
θρώπινα αἰσθήματα, φιλοσοφικὴν
διάθεσιν καὶ πνευματικὸν στοχα-
σμό. Καὶ ὅλες αὗτὲς οἱ ἀκτίνες
ζωῆς ποὺ ἐκπέμπουν, ποὺ ἐκτε-
πίζονται καὶ καλλιεργοῦν τὸ πνεύ-
μα καὶ τὴν ψυχὴν, μέσῃ ἀπὸ ἓνα
κόσμον εἰκαστικὸν μὴ διάφανον,
σχηματοποιῶνται καὶ σχηματίζου-
νται πάνω στὰ ταμπλὰ προσώπων
βάνοντας μὴ πανανθρώπινον δι-
άσταση καὶ δημιουργικὴν ἀξίαν, ἀλ-
λά καὶ μὴ βαθεύσαν ἀναζήτησιν
μεταφυσικῆς.

'Ιδιαίτερος ὁραία τὰ ἔργα
(Νο. 1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13,
17, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 30,
32 καὶ 38).

Γ. Ν. ΚΟΜΙΝΗΣ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

'Η ἔννοια τῆς πολιτικῆς

Τοῦ τακτικοῦ συνεργάτου μας κ. Κ. Ι. ΔΕΔΟΠΟΥΛΟΥ

'Η πολιτικὴ ἀσχολεῖται μετὰ τὴν
γῆνιν πλευρὰν τοῦ ἀνθρώπου. 'Η
τροπὴ, τὸ νῦσισμον, ἡ στέγασις, ἡ
ἀσφάλεια, εἶναι ἡ πεδίο τῆς
πολιτικῆς. 'Η πολιτικὴ ἐνέργεια
— ὅπως καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐπι-
στήμης — εἶναι ἐνέργεια χρήσι-
μη καὶ ἀντιπνευματικὴ. Καὶ ἡ
πολιτικὴ καὶ ἡ ἐπιστὴμη βλέπουν
τὸν ἀνθρώπον μετὰ τὸ πῶς αὐτὸς
στασιάζει. 'Εχουμε ἀτυχίαν
τῆς πολιτικῆς καὶ ἐνὸς ποσὸν ποὺ
προσπαθῇ νὰ δῇ τὸν ἀνθρώπον
διαφορετικὰ. 'Η περιπέτεια τοῦ
Πλάτωνος εἶναι χαρακτηριστικὴ
καὶ ἀποκαλυπτικὴ τῆς ἀντιπνευ-
ματικῆς οδοῦ τῆς πολιτικῆς. 'Ο
Πλάτωνος εἶναι αὐτὸ τὸ πνεῦμα
σὲ μὴ ἀπὸ τῆς δραματικῆς ἐστὶν
ἐνός του. Καὶ τὸ πνεῦμα δὲν ἦταν
δυνατὸν παρὰ νὰ ἀποτύχῃ στὴν
πολιτικὴν ἐνέργειαν. Παρ' ὅλα τὰ
ἐπαφαινόμενα ἐνθουσιασμῶν, ἀνα-
τάσεων, μεγαληγοριῶν ποὺ κατα-
καλύπτουν τὴν πολιτικὴν ἐνέργειαν,
ἡ οὐσία τῆς — ὅπως καὶ ἡ οὐσία
τῆς ἐπιστήμης — εἶναι ἡ ἀφρη-
μένη σκέψις. 'Η πολιτικὴ βλέπει
σύνολον, μᾶζας, ποσότητες. 'Οχι
ποιότητες, ὅχι προσωπικότητες.
Μοῖρα τῆς πολιτικῆς δὲν εἶναι ἡ
μοναξιά ποὺ θεοφει τὴν προσωπι-
κότητα, ἀλλὰ ἡ ἀγορά ποὺ γεν-
νᾷ τὸν ἀνθρώπον τοῦ δρόμου.
'Ετοῖ ἐξηγεῖται ἡ ἐνδοτικὴ ἀπο-

στροφή τοῦ ἀληθινοῦ πνευματικοῦ
ἀνθρώπου γιὰ τὴν πολιτικὴν ἐνέ-
ργειαν. Θέλω, ἔλεγε ὁ Μέγας Φρει-
δερίκος τῆς Πρωσίας, ὅλοι αἱ
ὑπὸ τοῦ μου νῶτον καὶ καὶ Κι-
αὶ στὸ πνεῦμα τῶν μὴ κόττα
βραστή. Αὕτη εἶναι ἡ σκοποθε-
σία τῆς πολιτικῆς ὅλων τῶν ἐπο-
χῶν καὶ ὅλων τῶν λαῶν σὲ τε-
λευταία ἀνάλυσιν. Μετὰ τὴν ἀφρη-
μένην σκέψιν — μετὰ τὴν ἐπολίτην —
ἡ πολιτικὴ ἐνέργεια προσπαθεῖ νὰ ἱκανοποι-
ῇ καὶ νὰ διαμύσει τὰ ἀνθρώπι-
να ἐνστικτὰ τῆς Πείνης, τοῦ Φό-
βου, τοῦ SEXUS, νὰ μπάσῃ σὲ
κανάλια καὶ σχήματα τῆς τελειο-
ποιήσεως, ὅπως τῆς ἔλεγε ὁ Χρόμων.
Καὶ ἐνδεῶς, δύναμις τοῦ ἀνθρώ-
που. 'Η ἀφρημένη σκέψις μόνον
τὰ ἐνστικτὰ ὑπηρετεῖ. Δὲν ἔχει
τίποτα νὰ κινήν μετὰ τὸ πνεῦμα,
ἀλλὰ μετὰ τὸν Σωκράτη ἢ τὸν
'Ιησοῦ. 'Η ἐνέργεια τοῦ πνεύμα-
τος — φίλια, ἔρωτας, διαύση-
σις, ποίηση, μεταφυσικὴ, σκέψις,
τέχνη — εἶναι ἐνέργεια μαγικὴ.
'Η ἐνέργεια τῆς ἀφρημένης σκέ-
ψεως εἶναι ἐνέργεια χοιρική. Ὅχι
κοινωνία, οὔτε ἀνθρώπινη φύση
μυροῦν νὰ κάνουν χωρὶς τὴν ἀ-
φρημένην σκέψιν, δηλαδὴ τὴν ἐ-
πιστήμην καὶ τὴν πολιτικὴν. 'Αλλ'

Συνεχία στὴ σελίδα 4

● **‘Από τὸ σημειωματάριο τοῦ Κωστῆ Κοκόροβιτς**

Κορίτσια στό χακί!

Τώρα, πού καί οἱ Ἕλληνίδες θά φορέσουν τὸ χακί, στρατευόμενες, ἀγαπες ἢ ἐγγαμες, εἶναι χρήσιμο καὶ ἀπαραίτητο, νομίζω, νὰ διεξέλθωμε τὸ «θέμα», κατὰ τὸ δυνατόν.

“Ας ἐνημερωθοῦμε, πρῖν, σὲ δύο σχετικὲς «εἰδησεις»: Ἡ μία, ἀπὸ τὸ Λονδίνο: «Σὲ διαθεσιμότητα ἐτέθησαν 3 ἀξιωματικοὶ τῆς Βρεταννικῆς Ἀστυνομίας γιὰτί ἐγδυσαν γυναικὰ συνάδελφούς τους, πού —ἀστυνομικά!— σὲ πάρτυ τῆς Ἀστυνομίας, πού δόθηκε στὸ Κλάκτον τοῦ “Ε-σεξ, γιὰ νὰ γιορτασθεῖ ἡ προαγωγή ἐνός ἀπὸ τοὺς ντετέκτιβς σ’ ἐπιθεωρητὴ. Ὅταν οἱ ἀστυνομικοὶ, πίνοντας, ἤρθαν στὸ κέφι, ἀνάγκασαν τὴν παραπάνω, 22 χρόνων συνάδελφό τους, νὰ μείνει ἀλόγυμνη. Οἱ τρεῖς δρᾶστες ἐτέθησαν σὲ διαθεσιμότητα καὶ ἡ ἀνάκριση θά προχωρήσει. Ἡ Ντάιαν —εἶναι τὸ ὄνομα τῆς παθούσης— ἐγκατέλειψε τὴν ἀστυνομία κι ἐπέστρεψε στὴν μη-Καὶ τὸ ἄλλο «μαντάτο», ἀπὸ τὴν Οὐάσιγκτον: “Ὁ Ἀμερικανικὸς στρατὸς ἀναφέρει ὅτι τὸ σὲξ ἀνάμεσα σὲ ἄντρες καὶ γυναῖκες ἀξιωματικούς διαφορετικοῦ βαθμοῦ, δημιουργεῖ ἠθικὰ προβλήματα, πού θά πρέπει ν’ ἀντιμετωπισθοῦν. Τὸ Ἀρχηγεῖο τοῦ Ἀμερικανικοῦ Στρατοῦ ἔδωσε ὁδηγίες στοὺς διοικητὰς μονάδων νὰ συζητήσουν τὸ θέμα μὲ τοὺς ἄμεσα ἐνδιαφερομένους ἢ νὰ λάβουν μέτρα. Οἱ ὁδηγίες δόθηκαν ἐξη μῆνες μετὰ τὴ δημοσίευση τῆς ἐκθέσεως τοῦ στρατοῦ, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία αὐξάνονται τὰ κρούσματα τῶν σεξουαλικῶν σχέσεων ἀνάμεσα σὲ γυναῖκες καὶ ἄνδρες, κυρίως ἄνδρες ἀξιωματικούς καὶ γυναῖκες ὑπαξιωματικούς ἢ στρατιωτίνες.

Στὴν ἐκθεση ἀναφέρεται ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ ἀξιωματικοὶ προϊστάμενοι γυναικῶν, πού τίς πείθουν νὰ συνάψουν μαζί τους σεξουαλικὲς σχέσεις, μὲ τὴν ἀπειλὴ τῆς μὴ προαγωγῆς!

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ, ὑπάρχουν καὶ καταγγελίες, ὅτι στρατιωτίνες ἢ γυναικὲς ὑπαξιωματικοί, χρησιμοποιοῦν τὸ σὲξ γιὰ νὰ κερδίσουν προαγωγές πού δὲν τοὺς εἰδίζουν.

Στὸν Ἀμερικανικὸ στρατὸ, πού ἀριθμεῖ 769 χιλιάδες ἄνδρες, ὑπηρετοῦν καὶ 56.000 γυναῖκες. Αὐτά!

Σκεφθεῖτε ὅτι ἀκολουθοῦμε τὸν ἀμερικανικὸ τρόπο ζωῆς καὶ «ἀνήκομεν εἰς τὴν Δύσιν»! Καὶ στὸ ΝΑΤΟ. Καὶ ἐδῶ, βέβαια, θά ἔχομε ἐλαχίστην «ἀναλογία» θηλέων καὶ ἄρρεων στὸ στράτευμα, ὅπως, κατὰ τὰ παραπάνω στοιχεῖα καὶ στὸν Ἀμερικανικὸ καὶ σὲ κάθε στρατό. Καὶ αὐτό, θά κάνει πιὸ ἐπιθυμητὴ καὶ ... διεκδικήσιμη τὴν χανωφοροῦσα γυναικὰ. Ὁ θεὸς νὰ δάλει τὸ χέρι του! Διαφορετικά, θά... θάλουν χέρι οἱ στρατιωτικοί!

Ὁ ὑφυπουργὸς Ἑθνικῆς Ἀμύνης κ. Ζαίμης, διευκρίνησε ὅτι τὰ στρατευόμενα θηλυκὰ, δὲν θά χρησιμοποιοῦνται στὰ χαρακώματα, οὔτε θά γυμνάζονται στὰ «συμβατικά» ὅπλα. Αὐτὸ ἔλειπε! Εἶναι γιὰ... χαρακώματα οἱ γυναῖκες; οἱ γυναῖκες εἶναι γιὰ... κρεθβάτι πουπουλένιο καὶ ἀνθοστόλιστο! Καὶ τὰ... καθαυτὰ γυναικεῖα ὅπλα εἶναι τόσο καὶ τέτοια, ὥστε νὰ περριτεῦει ἡ σχετικὴ... ἐκπαίδευση καὶ στὰ λεγόμενα «συμβατικά»!

Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο, ὡς πρὸς τὴν στρατιωτικὴ, γυμναστικὴ τους ἐκπαίδευση, πού ἀφορᾷ, βέβαια, καὶ τοὺς ἄνδρες πού στρατεύονται: Θά ἐφαρμόζεται καὶ θά κυριαρχεῖ μονόπλευρα τὸ παράγγελμα: —Κλίνετε, ἐπὶ δεξιὰ! Ἐμπρός, μάρε, ἕνα, δύο, ἕνα δύο... Στους στρατοὺς τῆς... μπουρζουαζίας, δὲν θ’ ἀκούσεται ποτὲ τὸ «κλίνετε... ἐπὶ ἀριστερά!» Ὅπως, φυσικὰ, καὶ στοὺς στρατοὺς τοὺς... κόκκινους, ὑποτίθεται ὅτι δὲν ἀκούγεται ποτὲ τὸ «κλίνετε ἐπὶ δεξιὰ»!...

Γιὰ τὴν Ἱστορία, δὲν παραλείπω νὰ προσθέσω, ὅτι καὶ ὁ Ρήγας ὁ Βελεστινλής στὸ Σχέδιο τοῦ Συντάγματός του —ἄρθρο 109— ὀρίζει: «Ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι στρατιῶται, ὅλοι πρέπει νὰ γυμνάζωνται εἰς τὰ ἄρματα καὶ νὰ ρίχνουν εἰς τὸ σημάδι, ὅλοι πρέπει νὰ μανθάνουν τὴν τακτικὴ. Ὡς καὶ οἱ Ἕλληνίδες βαστοῦν μιζρᾶκια (τόξα) εἰς τὸ χέρι, ἂν δὲν εἶναι ἐπιτήδεια εἰς τὸ ντουφέκι».

Αὐτὰ, καὶ καλὴ ἐκπαίδευση στὶς Ἕλληνίδες στρατιωτίνες, καλὴ κουραμένα, καλὲς... πολιτίδες καὶ καλὴ λευτεριά!...

‘Επιστολές

Κύπρος 12) 11) 1978
 “Εντιμὲ κύριε Κομίνη,
 “Ἐλαθον τὴν πρόσκλησή σας, διὰ τὰ εγκαί-
 νια τῆς 3ης Καλλιτεχνικῆς Ὀμαδικῆς Ἐκθέ-
 σεως καὶ ὡς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ, πού εἶχα-
 τε τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ μὲ καλέσετε.
 Πολὺ θὰ τὸ ἤθελα, θαυμάζω πάντοτε τίς δρα-
 στηριότητές σας, ἀλλὰ θλέπετε, εἰμαι τόσο μακριὰ, διὰ νὰ συμμετάσχω σὲ ὅλες τίς ἐκδη-
 λώσεις σας, πού μοῦ ἀρέσουν!
 “Ἐλπίζω κάποτε νὰ τίς ἐπεκτείνετε καὶ στὴν πατρίδα μου τὴν Κύπρο.
 Τους ἀπειρους χαιρετισμούς μου
ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
 Ζωγράφος, Κύπρος

Κύριο ΓΕΩΡΓΙΟΝ Ν. ΚΟΜΙΝΗ
 Πρόεδρον ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
 Ἱπποκράτους 63, ΑΘΗΝΑΙ
 “Ἀξιότιμὲ κ. Πρόεδρε,
 Ἐπιθυμῶ νὰ σὰς εὐχαριστήσω διὰ τὴν τιμὴν πού μοῦ ἐνένετο τῆς ἀπονομῆς Περγαμνῆς.
 Ἡ ἀπουσία μου αὐτὴ δὲν μοῦ ἐπέτρεψε δυ-
 στυχῶς νὰ λάθω μέρος εἰς τὴν τελετὴν τῆς ἀπονομῆς.
 Θὰ προσέλθω κατ’ αὐτὰς νὰ τακτοποιήσω τὰ ἔξοδα συμμετοχῆς καὶ τὰς λεπτομερείας τῆς ἐγγραφῆς μου εἰς τὴν «Πανελλήνιον Ἑται-
 ρεῖαν Πολιτισμοῦ», τῆς ὁποίας ἡ ἴδρυσις νομίζω ὅτι θ’ ἀποτελέσῃ ἕνα μεγάλο ὄφελος εἰς τὴν πολιτιστικὴν πρόδον τῆς χώρας.
 Εὐχαριστοῦσα καὶ πάλιν καὶ εὐχομένη κάθε ἐπιτυχία εἰς τὸ δύσκολον ἔργον σας.
 Μεθ’ ὑπολήψεως
ΣΩΣΗ ΚΟΝΤΑΡΑΤΟΥ
 Γλύπτρια

Νεοελληνικὴ Ποίηση

ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ ΒΡΟΧΗ

ΕΛΕΝΗΣ ΔΙΓΕΝΟΠΟΥΛΟΥ - ΣΙΓΑΛΑ

Πές μου αὐτὴ ἡ βροχὴ
 ἐπάνω στὸ κάτασπρὸ πεζούλι μιὰς Κυριακῆς
 μὲ τὸ ἄνθος τοῦ Ἀπρίλη γιὰ σταυρὸ
 καὶ τὰ μάτια τῆς θάλασσας
 ὀρθάνοιχτα στὸ ὄνειρο,
 γιὰτί τόσο πολλὸ πλάνεψε τὸ δλέμμα μας;

Εἴταν μήπως ἡ ἀνοιξή
 μιὰς προσδοκίας ἀνέλπιστης
 πού ἰκέτευε τὴν καρδιά της
 ν’ ἀνοίξει τίς πόρτες της
 στὸ φῶς;

“Ὅπως καὶ νάταν
 χτῆς ἀκόμα κοίταξα
 ἀνέμελα τὸ πέλαιος
 κι ἄχνιζε ὁ γιαιλὸς μὲ παραμύθια,
 μὲ ἀστεριές καὶ χαλίκια ἀστραφτερά
 μὲ θαλασσοπούλια ἀστεγα
 γυρεύοντας καταφύγιο
 στὸ δικό μας κόρφο.

ΠΑΡΑΙΣΘΗΣΕΙΣ

ΝΑΥΣΙΚΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑ - ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ

Κοιτοῦσα τὴ δύση καὶ σ’ ἔδλεπα
 —μιὰ ρόδινη ἀνταύγεια στὰ μαλλιά σου
 —ἕνα μεδίσαια σκιάς βαθεῖα στὴ θάλασσα.

Ἡ μητέρα μοῦ κρατοῦσε τὰ χέρια.
 Μά ἐγώ,
 πίσω ἀπὸ τὸν τρυφερὸ της ὦμο
 πίσω ἀπὸ τὰ μαλλιά της τὰ χλωμά,
 στρωτὰ μ’ ἕνα ἄρωμα ὑπομονῆς κ’ εὐγένειας,
 Κοιτοῦσα σοβαρὴ τὴ θάλασσα.

“Ἐνας γλᾶρος μὲ φώναζε
 στὸ δάθος τῆς ἐσπέρας,
 ἐκεῖ στὴ γαλήνῃ καμπύλῃ τῶν δουνῶν...
 Ἦσουν ἐσύ!

ΚΑΗΜΟΣ

ΙΩ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Καὶ τὸ τραγοῦδι εἶναι καμῆος,
 καμῆος τὸ μοιρολόγι·
 Καμῆος καὶ ἡ ἀγάπη σου*
 Ὁρῆνος καὶ ἡ θανή σου*
 Γλυκειὰ μου ἀγαπημένι...!

Ἡ ΠΟΡΕΙΑ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΓΟΥΡΟΥ

Κάθε στῦλος ἢ πέτρα ἢ δωμὸς μοῦ θυμίζουν
 στὴν παλάμη ἕνα ρόζο, ἕνα στέναγμα λάδρο.
 Τὰ μαλλιά λιγιστὰ στὸ κεφάλι μου, ἀσπρίζουν.
 Τί ἂν τὸ δλέμμα μου μαῦρο;

Ξαποσταίνω θαρῶς, σκεδρωμένη ἔχω πλάτη.
 Μόνο «ἀκούσου» γροικῶ μιὰ φωνὴ πού μὲ λιώνει.
 «Τί κι’ ἂν ἔχτισες κράτη, δωμῶς εἰς τὸ κατὶ
 πού ποτὲ δὲν τελειώνει;

ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΛΑΜΗ

ΣΠ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ

Καμμιά φορὰ ἕνα χαμόγελο δίνει ζωὴ στὰ χαμένα πρόσωπα
 Ὅταν κοιμᾶται τὸ παιδί καὶ ξαφνικὰ ξυπνὰ ἀπὸ ἐφιάλτη
 Ὅταν γυρνᾷ ὁ ἐργάτης ἀπὸ τὴ δουλειά του
 Ἐνα χαμόγελο εἶναι μιὰ ζωὴ
 πού δίδωχαι τὸ θάνατο ταλαντευόμενο στὴ νύχτα
 Κονεῖς ποτὲ δὲν ξέρει ἂν θὰ βρεθῇ στὴν ἀνάγκη
 νὰ τοῦ χαμογελάσῃ ὁ ἄλλος.

ΕΝΑ ΧΑΜΕΝΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΦΕΦΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΠΑΒΑΡΕΖΟΥ

Ἦταν ἡ νύχτα παγερή...
 Δὲν τὴ ζέστανε οὔτε ἡ λευκὴ πανδακσία
 τῆς χιονισμένης φύσης...
 οὔτε τὸ χáiδεμά σου...
 Μόνο τὸ οὐράνιο ἀγκάλιασμα, ζεστὸ ἀπ’ τὸ χλωμὸ φεγγάρι
 ἄφηνε τὰ ὄνειρα στὰ βλέφαρά σου...

Ἦταν ἡ νύχτα παγερή...
 Σοῦ ἀπλωσα τὸ χέρι ἀπ’ τῆς στοργῆς σου νὰ μοῦ δώσεις
 μιὰ θράκα ζεστῆς ζωῆς!
 Κι’ ἡ σιωπὴ σου ἦταν σκληρή!!
 Ἐνὸ κρατοῦσα τὸ πανέρι,
 μὲ ξεραμένα τὰ λουλούδια τῆς ψυχῆς μας.

Μιὰ τέτοια νύχτα παγερή
 πού μέσα μου θρηγεῖ ἡ μοναξιά,
 μοῦ φέρνει μνημῆς φῶς τὸ χαμένο ὄνειρό μου
 Τὸ καρτερὸ νερθεῖ ξανά!!
 Κάποιαν αὐγὴ... ἐνὸ θὰ σβύνει ἡ ἀστροφεγγιά!...

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Κάτι ἀπ’ τὸ παρελθόν...

ΛΙΤΣΑΣ ΚΑΣΤΑΝΗ

Πάει καιρός, πού εἶχαν ν’ ἀνταμώνουν ἔτσι ὅλες μαζί οἱ φί-
 λες. Ποῖός ξέρει πόσα χρόνια...
 Καὶ νά, ἕνα ἀπὸγευμα ζεστὸ,
 συνάχτηκαν ὅπως ἐκεῖνο τὸν
 καιρὸ, πού πέταγαν τίς σάκκες
 τοῦ σχολεῖο, πάνω στὸ τραπέζι
 καὶ τρέχανε μπουλούκι μὲς’ τίς
 γειτονιές μὲ τὰ περβόλια.

Ἦτανε τότε ἄλλα χρόνια....
 Ἰως, βέβαια, λίγο σκληρά, μὰ
 τοῦτες δὲν τὰ νοιώθανε. Μικρές
 κι ἀνέμελες εἶχανε τὸν κόσμο
 τὸν δικό τους, πού ἄθιαστα κυ-
 λῶσε ἐκεῖ, κατὰχαμα, ἀνάμεσα
 στὶς πορτοκαλιές καὶ τίς λεμο-
 νιές. Ἀπλώνανε τίς κουκλὲς μὲ
 τὰ κουκλόπανα. Τὰ τετζέρια,
 τὰ σαγάνια καὶ τὰ κουταλομά-
 χαιρα κι ὅλο ταῦτα τ’ ἀσάλευτα
 ἔμοιαζαν νὰ ζωντανεύουν τὸν
 μυθικὸ τους κόσμο.

Περιμάζεψαν τὰ τωρινὰ τους
 προβλήματα σὲ μιὰ γωνιά, κι
 ὀρέχθηκαν ἐκείνες τίς εἰκόνες
 τῶν ἀλλοτινῶν καιρῶν. Ξεσκόλι-
 σαν νοερῶς τὸ παρελθόν καὶ
 συλλογιόστηκαν, πῶς τὰ καπρί-
 τσια, οἱ φόβοι καὶ τ’ ἀτυχήματα
 εἶχαν τὴ δική τους γοητεία.

Εἶχανε ἀκόμα πολλὰ νὰ θυμ-
 θοῦνε. Τὸ πελῶριο στοιχειωμένο
 σπῆτι, μὲ τ’ ἀδεια παράθυρα καὶ
 τοὺς μεντεσέδες κρεμασμένους
 στὸ πλάι. Γεμάτο ἐρημιά, μὲ
 σκόρπια γύρω ξεκαρθαλωμένα
 κουτιά, σιδερικά, καρτιά κι ὅτι
 ἄλλο χωράει ὁ νοῦς. Χώρια καὶ
 τὸ στοιχεῖδ πού ἔδγαине τίς νύ-
 χτες.

Κοιτάχτηκαν μὲ νοσταλγία.
 Εἶδαν πῶς ἡ ζωὴ, περνοῦσε κι
 ἔφευγε. Δὲν μπορούσαν νὰ τὴν
 κρατήσουν.

Μαγεῖα, ἐκεῖνα τὰ χρόνια, σὰν
 πιλάλαγαν τὴ κατηφόρα, σωτὰ
 ἀγοροκόριτσα καὶ φθάνανε στὴ
 μεγάλη ἀλάνα μὲ τίς καλομιές
 καὶ τὰ τέλματα. Μὲ τὰ θατρά-
 χια καὶ τίς ἀγρίοπασιες νὰ σκού-
 ζουνε τρομαγμένες.

Ἦτανε ἐκεῖ κατὰχαμα, ἕνας
 κόσμος μυθικός. Ὁ δικὸς τους
 κόσμος. Κοντὰ στοὺς θράκους,
 πλάι στὰ ναυπηγεῖα καὶ στὰ σα-
 πιοκάραβα, εἶχανε χτίσει τίς
 ἀετοφωλιές τους. Καὶ κούρσευαν
 μὲ τὰ κοντοζῦλα πού τὰκαναν
 σπαθιά, τοὺς ντόπιους ψαράδες
 κι ἵταν σὰν νὰ ζωντανεύαν, ἐ-
 κείνο τὸν μῦθο τῆς καπετάνιο-
 σας Μυρτίλλας, μὲ τὰ ὀλόξανθα
 μαλλιά καὶ τὸ κορμί τὸ λυγρό.
 Φουσκῶναν ἀπὸ περηφάνεια καὶ
 λέγανε πῶς θὰ ζευγαρώσουν, μ’
 ἐκεῖνο τὸ παλληκάρι τὸν Κρό-
 νο, πού τὰβαζε μ’ ὅλους τοὺς
 κουράρους τῶν Ἁκεανῶν.

Ξεστράκιε καὶ παραπάτησε ὁ
 νοῦς, σὲ ἄλλα χρόνια, πῶς κον-
 τινά. Ἦτανε ἐκείνες οἱ ζεστές,
 ὑγρὲς νύχτες τοῦ καλοκαιριοῦ,
 μὲ τ’ ὀλόγιομο φεγγάρι, νὰ στρα-
 φταρίζει σὰν ἀνθρακιά, πάνω
 στὸ κύμα. Καὶ κατὰχαμα στὴ
 χρυσὴ ἀμμουδιὰ πᾶ τραγουδοῦ-
 σαν τὴν πρώτη σερενάτα.

Ἐπειτα, μιὰ μιὰ ἀθόρυβα ἐξ-
 κοψε ἀπὸ τὴν παρέα. Ὀτιάσανε
 τὰ σπιτικά τους, εἶχαν ἄντρες,
 παιδιά, αὐτοκίνητα, γίνηκαν
 «μεγάλες». Καὶ εἶχανε χαθῆ, ὡς
 τώρα, ὅπου ἕνα ἀναπάντεχο τη-
 λεφώνημα τίς μάζεψε ὅλες σὲ
 τοῦτο τὸ σπιτικό.

Κυττάχτηκαν ξανά καὶ ξανά
 τοῦτο τὸ τρυφερὸ ἀπὸγευμα.
 Χαμογέλασε ἡ μιὰ στὴν ἄλλη.
 Τὰ βλέματα ἀκούμπησαν «τυ-
 χᾶς» πάνω στὰ μαλλιά πού εἶ-
 χαν σκαλώσει τὰ πρῶτα ἀσῆμια
 καὶ γύρω στὰ μάτια τὰ πρῶτα
 χαράκια.

Ἀχ, καὶ τί δὲν θάδιναν νὰ
 γίνονταν ξανά παιδοῦλες καὶ
 νὰ τρέζουνε ξανά, στὶς γειτο-
 νιές μὲ τὰ περβόλια νὰ κλέ-
 ψουνε πορτοκαλιά καὶ λεμόνια.
 Μὰ ἐκεῖνη, δὲν ὑπάρχει πιά.
 Ἐκεῖ ἐξέκοψε μὲ τὴν ζωὴ, σὰν
 ὅλα μείναν γύρω πετρωμένα.
 Τὴν ἐπνίξε τὸ ἀσάλευτο μπετόν
 ὅπως κι οὔτεξ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ.
 Πού εἶναι τὰ ξέγνιαστα χρό-
 νια, μὲ τὰ χρυσάφνια ὄνειρα
 κι ἕνα ἀγόρι στὸ νοῦ. Πού εἶναι
 οἱ κῆποι μὲ τὰ γέρανια καὶ τίς
 διόλες. Τὰ πρῶτα χαμόγελα τῶν
 ἀγοριῶν κι ἐκεῖνη ἡ ἀσπλάκωτη
 καρδιά πού τώρα μόνον ἔγνοιες
 γεμίζει.

Θάπρεπε ν’ ἀνταμώνουν πῶς
 συχνά. Βέβαια ὅλο καὶ κάποια
 θάφευγε ἀπὸ τὴν ζωή. Γιὰ πάν-
 τα. Ἀλλὰ ὡς τότε θάκανε, ἀκό-
 μα πολλὰ νὰ θυμηθοῦνε.

ΑΘΗΝΑ

ΕΥΑΝΘΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

Τῆς δόξας τῆς ἀθάνατης διαμάντι,
 πού δύναμη θεῶν ἔχει δοξάσει.
 Τὸ μάρμαρο ἀτίμητο χρυσάφι,
 σμιλεψαν ἥρωες τοῦ πνεύματος ναοί.

Ἀθάνατες πνευματικοῦ κάλους μορφές,
 ἐτίμησαν Ἀθῆνα τὴ ζωὴ σου.
 Θεοὶ ἐφώλιασαν μὲς τὴν ψυχὴ σου,
 γιὰ νὰ δοξάζεσαι ὅλες τίς ἐποχές.

Οἱ θησαυροὶ σου εἰς τὸν Παρθενῶνα,
 ἀγάλματα μ’ ἀθάνατη πνοή,
 σοῦ ζωντανεύουν τὰ ὠραία χρόνια,
 τῆς δοξασμένης ἐποχῆς τοῦ Περικλή.

Τῆς Ἐπιστήμης, τῆς Σοφίας ἢ θεᾶ,
 σὲ Σὲ προτίμησε τὸ θρόνο της νὰ στήση,
 τοὺς θησαυροὺς σου εἶδε μὲ χαρὰ,
 καὶ τ’ ὄνομά της ἔδωσε νὰ σὲ τιμήση.

Κι’ ἐπάνω ἀπ’ αὐτὰ τὰ θεῖα ἔργα,
 ὁ ὀλοκάθαρος, γαλάζιος οὐρανός σου,
 ἐκπέμπει θεϊκὴ καθάρια λάμψη,
 εἰς τὸν ἀτίμητο, αἰώνιο θησαυρὸ σου.

ΣΑΝ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

ΘΕΟΔ. ΒΟΥΤΣΙΚΑΚΗ

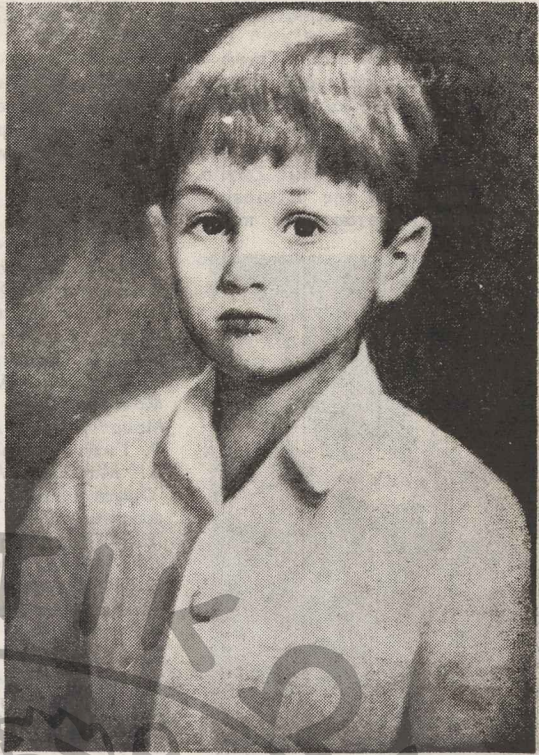
Εὐτυχισμένοι περάσαμε τὸ χειμῶνα
 ἐσὺ ἀγκάλιαζες τὴ φλόγα στὸ τζάκι
 κι’ ἐγώ, θυμάσαι; ἐσένα

Χαμογελοῦσες σὺ στὸν καθρέφτη
 καὶ ἡ χαρὰ σου ἀπλωνόταν παντοῦ
 ὁμόρφαινε ὅλα ἡ ὁμορφιά σου

Μιλοῦσες ἢ σάπαινες, ἐγὼ σὲ φιλοῦσα
 πόσο γλυκὰ τῆς σιωπῆς μας τὰ λόγια
 κι’ ἐσὺ μὲ κρατοῦσες κοντὰ σου

Εὐτυχισμένοι περάσαμε τὸ χειμῶνα
 τὴν ἀνοιξὴ ἔφυγες σὰν χελιδόνι
 κακοιούργια φωνάξ ἔχτισες μακριὰ μου

Ἡ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

ΘΑΛΕΙΑΣ ΔΙΠΑΡΑΚΟΥ:
 «Πορτραῖτο παιδιοῦ»

ΣΤΕΛΙΟΥ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ:
 «Σύνθεση»

ΣΤ...Π...ΕΔΩ ΝΕΙΑΤΑ!!!

ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΜΑΣ "ΚΟΙΝΩΝΙΑ",

ΕΒΙΤΑΣ ΣΙΓΑΛΑ

"Επεισ' εφέτος ο χειμώνας μας βαρύς,
καί σκέπασε με πάγωνιά τους δρόμους,
κι' όλοι μας πάμε βιάστικοί,
για τού σπιτιού μας τη γλυκιά τη θαλπωρή,
με κυρτωμένους ώμους.
Μα δυο φωνούλες άγουρες,
φωνές σπαραχτικές,
μὰς κράζουν μ' άγώνια.
—Μήπως θά ήθελε λαχείο ή κυρία;
—Πάρτε τὸ τυχερὸ σήμερα κύριε.
Στέκοντ' ἐκεῖ, σκελετωμένα στή γωνιά,
καί τὰ χτυπὰ ή παγωνιά,
κι' ή πείνα τὰ παιδεύει.
Κι' είναι παιδιά φτιαγμένα από μὰς,
κι' είναι παιδιά τί εἰρώνια,
ἀπ' τή δική μας «κοινωνία»
Μελάνιασ' ό χιονιάς τὰ χεῖλη τους,
σιγδοθήσαν στ' άνέμου τή μονία.
—Μήπως θά ήθελε λαχείο ή κυρία;
—Πάρτε τὸ τυχερὸ σήμερα κύριε.
Ξύλιασαν δυο κορμάκια παιδικά,
χωρίς παλτό χωρίς φωτιά,
ἐκεῖ στοῦ δρόμου τή γωνιά,
κι' είναι στο πρόσωπο διτοσιά,
για μένα καί γιά σὰς.
Πού όμως περνάμε βιαστικοί,
μὴ τού σπιτιού μας τή γλυκιά τη θαλπωρή
καί δὲν προφθάσουμε.
Κι' είναι παιδιά τί εἰρώνια,
ἀπ' τή δική μας «κοινωνία».

ΑΠΟΨΕ

ΔΑΝΑΗΣ ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ

Απόψε άγάπη μου γλυκειά, ήρθες στὰ όνειρά μου...
ένα αλλοιώτικο όνειρο πού έμοιαζε στήν αλήθεια.
Είμαστε μόνες δυο ψυχές σέ πάρκο από λουλούδια,
κι' ευτυχισμένοι μιάζουμε κι' άγοι, στα παραμύθια.
Μέχρι πού ρόδισε ή Αύγή... έφτάσαμε στὸ Σύμπαν.
Μικρὸ τὸν κόσμο βλέπαμε...
Κ' είχαν τελειώσει τῆς ζωῆς τὰ πάθη καί τὰ μίση.
Πετάξαμε τόσο ψηλά κι' άντέχαμε!..
Κι' άράξαμε στὸν ιδανικό σταθμό, τῆς πίστης καί τ' όνειρου.
Μὰ κάποια στιγμή ξύπνησα
μέ τῆς 'Αγάπης τ' άστρα!..
Κι' είδα μπροστά μας τῆς ζωῆς νὰ ύπνώνεται άξεπέραστο τὸ
(κοτρο..

Ματιές στά άτελιέ

Μία ενδιαφέρουσα ακόμα επίσκεψη, έκανε τῆς ήμέρας αὐτές, ό διευθυντῆς τῆς εφημερίδας μας, κ. Γ. Κομίνης, στὸ άτελιέ τῆς νεαρᾶς ταλαντούχου ζωγράφου, Νατάσσας Χριστέλλης, με τὴν όποιαν εἶχε καί μία πολὺ ενδιαφέρουσα συνόμιλία, σὲ θέματα συγχρόνων προβληματισμῶν τέχνης καί μεταφυσικῆς αναζήτησης. Στὴ σύντομη διάρκεια τῆς επισκέψεώς του, ό κ. Κομίνης διεπίστωσε ότι ή τελευταία εργασία τῆς καλλιτέχνιδος, έχει άποκτήσει μία βαθύτερη πνευματικὴ υπόσταση καί δομεῖται πάνω σὲ ὑψηλότερες στοχαστικῆς διαθέσεις, πού εκφράζει. Τέλος, ό κ. Κομίνης εξέφρασε τὴν ίκανοποίησή του γιά τὸν τρόπο λειτουργίας τοῦ καλλιτεχνικοῦ φροντιστηρίου τῆς, πού λειτουργεῖ με πολὺ επιτυχία, μέσα στὸ όποιο ή δῖς Χρυστέλλη, στεγάζει καί τὸ άτελιέ τῆς.

Ποίηση

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

ΕΔ - ΒΑ

Η προσμονή μαρμάρισε
στὸ στοιχειωμένο σπίτι
κι' άράχνασεν ή θύμησις
στοῦ πόθου τὸν φεγγίτη.

Άλλοτινὰ φαντάσματα
ἀπ' τὰ παράθυρά του
κι' ή άγάπη γίνθηκε στοιχεῖο
σαράκι στήν καρδιά του.

Μαράθηκαν τὰ γυαλιὰ,
κι' εἶν' ἄδεια τὰ παρτέμια,
κι' άγχομαχάει ή άνασείμια
μέσ' τοῦ χαμοῦ τὰ χέρια.

Στοὺς τέσσερις άγέροντες,
ψυχὴ μου ποῖς νὰ ξερεῖ,
πὺ νὰ πλανιέται τάχατες
τῶν λογισμῶν τ' άστέρι;

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Αθήναι 29 Νοεμβρίου 1978
Αξιότιμοι Κύριοι Συνάδελφοι,
Έχομε τὴν ευχαρίστηση καί τὴν τιμὴ νὰ προσκαλέσωμε τὰ κάτωθι διακεκριμένα μέλη τῆς Ἑταιρείας μας, Ν. Περαντινός, Γ. Ματαράγκα, Δ. Δανιήλ, Λ. Παπαδόπουλο, Κ. Γιαννακό καί Σπ. Δαγλαρίδη, ὅπως παρστούνη σὲ εἰδικὴ συνεδρίαση, τὴν προσεχὴ Τετάρτη 6 Δεκεμβρίου καὶ ὥρα 6 μ.μ. εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰπποκράτους 63, ὁροφος 3ος, γραφεῖον μας, καί ἀνταλλάξωμεν ἀποφθεῖς ἐπὶ θεμάτων ἀναπτυξιακῆς ὁργανώσεως καί προγραμματισμοῦ, στὸν τομέα τῶν Εἰκαστικῶν Τεχνῶν.
Με συναδελφικούς χαιρετισμούς
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΜΙΝΗΣ
Υ.Γ.
Τὸ παρόν κοινοποιεῖται εἰς ὅλα τὰ προσκληθέντα μέλη.
Έκ τῆς Γραμματείας

ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΖΩΗ

Βησαριώνειο έκκλησιαστικό γυροκομεῖο στήν Ἰστιαία

Του συνεργάτου μας κ. ΔΗΜ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Γυροκομεῖο στήν Ἰστιαία!... Ναι. Ἀπίστευτο, μὰ τόσο ἀληθινό. Ἀποτελεῖ ένα από τούς ενδιαφέροντες πόλους έξέλιξης, πού εἰσπελάει τῆς περιοχῆς. Στόν κάθε ἄνθρωπο. Νά ἰδῇ τὸν ἄνθρωπο στὰ δυσινὰ τῆς ζωῆς του. Νά ἀκούσῃ τὰ προβλήματά του. Τὸν πόνο ή τὸ πάθος του. Νά τοῦ πῇ δυὸ λόγια συμπόνιας. Νά τοῦ δείξῃ άγάπη, στοργή, κατανόηση. Νά θαρρέψῃ. Νά λειτουργήσῃ τὴ σκέψῃ του. Νά τὴ σηκώσῃ μέχρι νάβρῃ τὸ θεὸ του τὴ λύτρωση καί τὴ σωτηρία του. Στὴν φυγὴ καί τὸ σῶμα.

Τὰ γυροκομεῖα!...
Τὰ καυμένα αὐτὰ ἀνθρώπινα πλάσματα. Ἐξήσαν μὴ δολιχισθῇ ζωὴ. Ἀρξάνε ἀπὸ τὴ γέννησι καί ἔφτασε μέχρις ἐδῶ στήν ἀνημποση τούτη ηλικία. Γιατί ένα πάθος ή μὴ άνέχεια, ή πτώσι ή κ' ή μίσση, ό πόνος ή ή μοναξιά, θεοκῶνον τούτη τὴν ηλικία πού πολὺ στὰ γυροκομεῖα. Ἰδιαιτέρως ὅταν εἶναι ἀποστεινυτά. Σπαράζουν καί ἔχτانه πορσταιαία ἀπ' τὸν σφάνθρωπο, ἀσπὺ δὲν ὑποσπὸν μόνά τους νὰ στείλωθουν καί νὰ ἔχουν.

Τὰ γυροκομεῖα!...
Ἐδοκεν κάποτε κ' αὐτὰ στή ζωὴ ὅλο τὸν ἑαυτό τους γιά τίς κοινωνικῆς ἀνάγκες. Δημοσπογισαν κάποτε κ' αὐτὰ ἕνα κόσμο με άγάπη καί ἰδιανικά. Ἐβαλαν γιὰ θεμέλια στήν κοινωνική ανάπτυξη, τοποθετώντας κ' αὐτὰ τὸ μικρὸ πετράδα τους. Ἀνέφωσαν μὴ κοινωνία με μὴχθὸ καί κόπο. Με ήθικῆς βάσεις, σκέληντες.

Τὰ γυροκομεῖα!... Τὰ πολυπύμπαρα γεροντάκια ή καλόβουλες γιοῦλες, με τὸ χαμόγελο τῆς άγάπης στὰ χεῖλη, πού μέσα τους κρύβουνε μὴ δολιχισθῇ ἰστορία δημιουργίας. Τώρα, ἀνημπορα, ἔχον τὰ δόλια, κλυδωνίζονται, τσεμουλιάζουν, πονοῦν ἀφάνταστα.

Τὰ γυροκομεῖα!... Γαλήνιες οἱ

ματιές τους σ' ἀγκαλιάζουν. Ὁλουν στοὺς κηλούς πού διαγράφουν, κ' αὐτὰ ἀγκαλιάζουν ακόμα καί τῶρα, νὰ σὺ πούνη ἰστορίες καί τόσα ἄλλα μυστικά κ' ἀπόκρυφα τῆς ζωῆς πού ἔχουν. Ἰσως κάποτε, γιατί ὄχι, μοιάζουν σάν παρκαμένα, πού ἔχτانه νὰ ερσινύσης. Νά μάθης κατ' ἀπὸ τὰ παρκαμένα πάλι χροῖνια. Τότε, πὺ ὅπως λένε, κσόναν τὰ σπνλὰ με τὰ λουκάνικα, ή τὰ πὺ κατκαπνὰ χροῖνια.

Αὐτῆς κ' ἄλλες τόσες πολλές σκέψεις σὲ φέρουν ἐδῶ σὲ τούτὸ τὸ ἄσπλο καταγυρῆς τῶν γυροκομεῖων, τὸ Γυροκομεῖο. Πληροφωρήθων τὴν διασχὴ του. Ἐκεῖ στήν ἐνορία τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, λίγα μὴλις μετὰ, ἀπὸ τὴν κεντρικὴ πλατεία τῆς Ἰστιαίας. Μὴ καλοχτισμένη σπηχισση ἰδιωτικῇ χειρουργικῇ κλινικῇ, μ' ένα ἐξοπλισμένο πλῆρες ὁδοντοιατρεῖο, προσφέρθηκε δι ο ε ε α, ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτη τῆς Χειρουργοῦ Γιατροῦ Χορστο Παπαεργέλου, γιὰ νὰ χρησιμεύσῃ σάν γυροκομεῖο, γι' αὐτὴ τὴν ἀνακομφση τῶν γυροκομεῖων. Τὸ κοινωνικό μου χροῖς μ' ἔφερε ὅς ἐκεῖ. Χτύπησά τὴν πόρτὰ καί μου άνοιξαν.

Στὴν εἰσοδὸ τοῦ ἀντίκρουμα ἔνα πελώριο κάδρο, πού ήταν ζωγραφισμένο τὸ πορτραῖτο ενός

Συνέχεια στήν 4η σελ.

ΠΟΥ ΤΑΞΙΔΕΥΕΤΕ;

Έμεῖς πετάμε στήν Εὐρώπη,
σὴν Ἀμερική, σὴν Ἀφρική,
καί στή Μέση Ἀνατολή.
Κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ σὲ πολλές πόλεις
καί ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη, τὴν Κέρκυρα,
τὴ Ρόδο, τὸ Ἡράκλειο, τὴν Κω.

Πετάμε με Μπόϊγκ Τζάμπο 747-200B,
με Σουπερτζέτ 707 ή 720, 727 καί 737.

Σὲ κάθε πτήση με τὴν ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ θὰ βρῆτε
αὐτὸ πὺ ζητᾶτε. Τὰ τελειότερα ἀεροσκάφη
καί ἔμπειρο πλήρωμα.
Μοναδικὴ ἐξυπηρέτηση.
Παντοῦ σὰς περιμένει μὴ φιλόξενη
καί φιλικὴ ἀτμόσφαιρα.

Τὸ ταξίδι με τὴν ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ εἶναι
μὴ θαυμάσια ἔμπειρία.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

— Στη γκαλερί Ζαχαρίου, έγιναν τα εγκαίνια νέας ατομικής έκθεσης ζωγραφικής του διακεκριμένου καλλιγράφου της Α.Σ.Κ. Τ. Δανιήλ Δανιήλ. Η έκθεση, που προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον μεταξύ του φιλότεχνου κόσμου, θα κλείσει στις 18 τρέχ. μηνός.

— Στο άτελε της (Γαλαξίας 81) εκθέτει τη νέα εργασία της η γνωστή ζωγράφος Μαρία Γαλάνη, που αποτελείται κυρίως από τοπία, νησιά, ναυτίο μορφ και άνθη.

— Ο νέος ζωγράφος Σωτήρης Μπαρούνας, έκανε τα εγκαίνια της ατομικής του έκθεσης στο «Πολυπλάνο» (Δημοκρίτου 20). Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή έως τις 30 τρέχ.

— Νέα ατομική του έκθεση παρουσιάζει τον περασμένο μήνα στο γκαλερί «Ροτόντα» ο εκλεκτός ζωγράφος Χαράλαμπος Στέφας. Η έκθεση αυτή, που ήταν διαρκείας είκοσι ημερών, ολοκληρώθηκε και την εβδόμη ανοδική προσπάθεια του καλλιτέχνη, 3-

στερα από άλλες έξι ατομικές εκθέσεις του, που παρουσιάσει με πολλή επιτυχία στην Αθήνα και σε άλλα επαρχιακά κέντρα.

— Και νέα ατομική έκθεση ζωγραφικής, παρουσιάζει τις ημέρες αυτές στο άτελε της, η διαλεκτική ζωγράφος Λία Βασσάλου. Την έκθεση που διαρκεί για δέκα μόνο ημέρες, μπορούν να επισκεπτούν οι ενδιαφερόμενοι καθημερινώς και πλην Κυριακής κατά τις απογευματινές ώρες (6.30' έως 12 μ.μ.) στην οδό Αλκαίου 8 — 'Μίσινα.

— Ο διακεκριμένος ζωγράφος της Θεσσαλονίκης, Μανώλης Δραγώνας, θα πραγματοποιήσει στις 4 προσεχούς Δεκεμβρίου, ατομική έκθεση στην «Παραναός», με θέματα κυρίως απ' την ελληνική πραγματικότητα (θάλασσες, χιόνια, τοπία, ναυτίο μορφ, άνθη, λιμάνια, έλκεις, κ' από το άγιο Όρος). Η έκθεση αυτή, που θα προκληθεί το ενδιαφέρον του κοινού, αποτελείται από 111 λάδια και 30 άκουαρέλλες.

ΑΠ' ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ

Στην φωτογραφία ο πρόεδρος κ. Γεώργιος Κομίνης, λαμβάνει από τα μέλη της επιτροπής την τιμητική πλάκα κι' εύχαριστεί.

ΤΗΣ Π.Ε.Π.Γ.Τ.

Ένα ιστορικό στιγμιότυπο από την μεγάλη εορτή της επίσημης ίδρυσης της «Πανελληνίου Έταιρείας Πολιτισμού Γραμμάτων και Τεχνών» που πραγματοποιήθηκε προ ημερών από την μεγάλη αίθουσα τελετών του Ξενοδοχείου «Κίγγους Πάλλας», παρουσία των μελών της Έταιρείας και εκπροσώπων του πνεύματος της τέχνης και της επιστήμης. Κατ' αυτήν, μετά την ένορκη της βραδυάς σύσσωμη η προσωπική Διοικούσα Έπιτροπή εκέλευσε τον Πρόεδρο της στήλη και ανάγλυφη μπρούτζινη πλάκα, επί της οποίας αναγράφοντο τα όνόματα όλων των ιδρυτικών μελών και με διακριτική επιμέλεια, για το «Μέγιστο εκπαιδευτικό και πνευματικό έργο του, ως ιδρυτού μεγάλων πνευματικών Σωματείων και Προέδρου, επεδόθησαν σε όλα τα ιδρυτικά μέλη ονομαστικές υπό του Προέδρου της Έταιρείας κ. Γ. Κομίνης αναμνηστικές μεμβράνες, με την ιδιότητα τους ως μέλη και ακολούθησε πλούσιο καλλιτεχνικό και φιλολογικό πρόγραμμα, με την ευγενή συμμετοχή μελών καλλιτεχνών και λογοτεχνών.

Η γνωστή ζωγράφος και νέα λογοτέχνης Μαρία Όρφανουδάκη, συναρπάζει το κοινό, με τις ωραιότερες απαγγελίες των ποιημάτων της.

Ένα χαριτωμένο στιγμιότυπο από την φιλική συγκέντρωση προσωπικοτήτων που έγινε προ ημερών στην οίκα του λογοτέχνη κ. Δημ. Αύγερινόπουλου, επ' ευκαιρία της ονομαστικής του εορτής. Άνωθεν εικονίζονται ο Πρόεδρος του «Σ.Ε.Λ.» και διευθυντής μας κ. Γ. Κομίνης, ο εορτάζων κ. Δημ. Αύγερινόπουλος, η συνεργάτις μας δις Χριστίνα Δαδάκη και ο τεχνικός κ. Ν. Καραβέλλης, χαριτολογούντες.

Η έννοια της πολιτικής

Συνέχεια από τη 1η σελίδα

ή ώρα του ανθρώπου ως πνεύματος έρχεται έπειτα από την επιστήμη και έπειτα από την πολιτική. Δεν είναι σκοπός ή επιστήμη και η πολιτική. Είναι μέσα. Είναι έργο, είναι κλειδιά για το σκοπό. Και ο σκοπός είναι πνεύμα. Είναι μέσα ή πολιτική και η επιστήμη για να μπορέσει ο άνθρωπος να ορθοποδήσει και να σηκώσει τα μάτια του προς τον ουρανό. Μέσα μου ο ήθικος νόμος και επάνω από έμε ο κατάστερος ουρανός. Έτσι μιλεί το πνεύμα με τον Κάντ. Χρήσιμη και απαραίτητη η πολιτική, όπως και η επιστήμη, όταν δεν λησμονούν το χροίκο τους χαρακτήρα, γίνονται πηγές δυστυχίας κάθε φορά που θα θελήσουν να μπουν στην περιοχή του πνεύματος, να μπάνουν στο άδυτο του ανθρώπου την παγομένη πνοή της αφηρημένης σκέψης. Και καταντά, γράφει ο Μίλλς στο βιβλίο «Αιχμάλωτη Σκέψη», να ανταλλάσσουν τα οδοιπορικά ξενάγρια στο συζυγικό κρεβάτι τους συνθήματα των πεντάχρονων σχεδίων της οδοιπορικής πολιτικής! Νά, η εισβολή της πολιτικής στο χώρο του πνεύματος. Χώρος του πνεύματος είναι το συγκεκριμένο. Χώρος της πολιτικής — όπως και της επιστήμης — είναι το αφηρημένο. Ο καλλιτέχνης, αίφνης ένας από τους πνευματικούς τύπους των ανθρώπων, βλέπει το νερό μέσα στο οποίο ύπαισχει λίγη προαισάνδα, μερικά βοτάνια, «η γυναικα μου», «ο φίλος μου». Στην περιοχή της πολιτικής ύπαισχει μια μονάδα της στατιστικής με «δικαιώματα». Τα «δικαιώματα» αυτά είναι κάτι το αδιανόητο για το πνεύμα. Νόμος της πολιτικής είναι το το πνεύμα είναι η δορυ. «σού δίνω για να μου δώσεις», το DO UT DES. Έννοια, έξ' άλλου, βασική, πυρηνική, του πνεύματος είναι το μυστήριο. Θυμηθείτε το «Ποτέ πιά» του Κοραϊσίου του Πόου. Είναι η σπαραχτικότερη κραυγή του πνεύματος — και η πιο μυστηριακή. Το μυστήριο δεν ξαναγίνεται, δεν απαριθμείται, δεν κριταίνεται σε λογαριασμό. Είναι μια διαρκής αποκάλυψη. Έτσι είναι ο έρωτας των αληθινών ερωτευμένων. Έτσι είναι η μητρική στοργή. Μία άενη αποκάλυψη. Μία έστια μυστηριακού φωτός. Αυτό το φως μόνο η Ποίηση το βλέπει. Ολίγο φως και μακρινό σε μέγα σκότος κι' έρμος. Και ο ρομαντισμός των ανθρώπων, ο αίσκιος ρομαντισμός, αδελφικά ενώνει τα δυο μυστήρια, τον Έρωτα και το Θάνατο. Στις «οριακές καταστάσεις» των ανθρώπων, όπως τις ελε ο Κάρλ Γιόστερς, η πολιτική σφαίριει. Σοβαίνει την ώρα που το γεωφύσιο τραγουδι αποκτά την περιπάθεια του έρωτα KOMM SUS-SER TOD — «Ελα γλυκέ θάνατε! Είναι η ώρα του πνεύματος. Και είναι χαρακτηριστικό πως οι ήρωες τύποι των πνευματικών ανθρώπων, ο Σωκράτης, ο Ίησους, ο Λάο Τσέ, απέστρεψαν το πρόσωπο από την πολιτική. Η πολιτική βόσκει την ύμστη χρησιμότητα της κάθε φορά που καταφέρει ν' αφήσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο, πλατύτερο πεδίο,

για να εκδηλωθεί το πνεύμα. Αυτό είναι το έργο της: Η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για να γεννηθεί το πνεύμα. Η παρουσία του πνεύματος είναι, όπως είπαμε μαγική. Και τα πιο κοινά λόγια, οι κοινοτοπίες, στο στόμα ενός αληθινού πνευματικού ανθρώπου αποκτούν πρωτόφαντη σημασία. «Τοις τυχοῦσιν δυνάμει» δεν μίλησε μόνο ο Σωκράτης, αλλά και ο Ίησους και ο Λάο Τσέ. Και είναι χαρακτηριστικό πως οι μεγαλύτεροι έωι σήμερα φορέεις του πνεύματος δεν έγραψαν ούτε μια λέξη. Μίλησαν. Δεν ήπηρεσαν «συγγράμματα» ούτε ο Σωκράτης, ούτε ο Ίησους, ούτε ο Λάο Τσέ. Δεν κινείται το πνεύμα στην περιοχή της γνώσεως, της «τεχνικής», της RATIO του 2+2=4. Και η γνώση και η τεχνική του RATIO είναι όροι της πολιτικής και της επιστήμης. Όχι του πνεύματος. Το πνεύμα γονιμοποιεί. Το πνεύμα του Χριστιανισμού γονιμοποίησε τη «θληνική» εποχή του Αύτα της γονιμοποίησης αυτής ανούστον και από τα αποτελέσματά της είκοσι αιώνας. Μόνο στην περιοχή του πνεύματος μπορούμε να μιλάμε για γέννηση και για αναγέννηση. Γιατί το πνεύμα γονιμοποιεί. Όχι η αφηρημένη σκέψη.

Ο πολιτικός είναι ο κατ' έσοχον HOMO FABER. Είναι κατασκευαστής. Κατασκευαστής σχημάτων, δοχευετικών άνοιγμων, μέσα στους οποίους — Το «Κοινοβούλιο», «Η καθολική ψηφοφορία», το «Συνδικάτο», «Ο Δικαστήριος» — θα κινήσει ή λάβα των ενστίκτων για να μη διασπαρθεί και για να μην προκαλέσει έτσι καταστροφές. Ο πολιτικός είναι οδοιπόρος μορφών μέσα στις οποίες θα κινήσει ή άμαδίκη ζωή των ανθρώπων. Η οδοιπορική ζωή των ανθρώπων ζιτάει κάθε τόσο καινούργιες μορφές για να κινήσει ή άνευτέρα. Ο πολιτικός δεν είναι χειριστής ανθρώπων. Είναι χειριστής ενστίκτων, των ενστίκτων του πλήθους. Έχει να κάνει, όπως είπαμε, με την Πείνα και το Φόβο. Μ' αυτά θα παλέψει. Τα σχήματα που θα προλάβει. Η πολιτική έλευθερία, «Η Δημοκρατία» κλπ., ένα και μόνο έχουν σκοπό: Να ληρώσουν τον άνθρωπο από τη χροίκο του πνεύματός για να έρθει ή ώρα του πνεύματος. Γιατί ο άνθρωπος μόνον ως πνεύμα, δηλαδή ως φίλος, ως πατέρας, ως καλλιτέχνης. Άνωτατοι άνθρωποι τύποι δεν είναι ούτε ο πολιτικός, ούτε ο επιστήμον. Είναι ο Καλλιτέχνης, ο Σοφός και ο Άγιος. Μόνον όταν ο άνθρωπος σηκώνει τα μάτια του προς αυτούς, ληρώνεται πραγματικά από την βλα, και απ' αυτήν άζούλη τη συμπαγέστερη βλα που είναι ο Θάνατος...

Κ. Ι. ΔΕΔΟΠΟΥΛΟΣ

— Απαιρούμενη στη μνήμη των άγαπημένων που προσώπων που έχασε είναι ή νέα ατομική έκθεση του διακεκομένου ζωγράφου Κώστα Γιαννακού, που παρουσιάζει από την αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων. Στην έκθεση του αυτή, που έχει αναδομοχό χαρακτήρα, ο εκλεκτός καλλιτέχνης, εκθέτει 43 έργα του από λάδι, 23 πλαστικά, 45 σχέδια και 45 λιθογραφίες του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Συνέχεια από τη 1η σελίδα

λιές, δεν θεωρούνται μέλη της «Πανελληνίου Έταιρείας Πολιτισμού Γραμμάτων και Τεχνών» γιατί, παρότι υπέγραψαν στο ιδρυτικό της Έταιρείας, έν τούτοις άρνήθηκαν κατ' επανάληψη και με διάφορες δικαιολογίες να εκπληρώσουν τις ταμειακές τους υποχρεώσεις, προς την Έταιρεία.

6ον) Η Διοίκηση του Σωματείου μας, εκφράζει την ευαρέσκειά της προς τα μέλη της «Οργανωτικής Έπιτροπής Έκθεσης», κ.κ. Στέλλα Βασαρδάνη, Μ. Μεξί, Ίω. Καρρού και Χ. Κορωναίο, για το αξιόλογο έργο που επέτελεσαν, και το ζήλο που επέδειξαν στο καθήκον τους, ως και για την υποδειγματική προσπάθειά τους στις κανονιστικές διατάξεις του Σωματείου και στις έντολές της Διοικήσεως, κατά την κρίσιμη διαδρομή της Έταιρείας μας, από της ιδρύσεώς της και μέχρι σήμερα.

Με την προοπτική δέ μελέτης, υπό το πρίσμα των νέων συνθηκών, για την όργάνωση προγραμματισμού των καλλιτεχνικών μας εκθέσεων, αποφασίζεται ή αποδέσμευση των προαναφερομένων μελών, από την οίκα Έπιτροπή, ή οποία με την ύπαρξή τους άδω μορφή της, τερμάτισε τον κύκλο της άποστολής της, λίαν επιτυχώς.

7ον) Η Διοίκηση της Έταιρείας μας, εκφράζει επίσης την ευαρέσκειά της και τις ευχαριστίες της, α) προς τον ζωγράφο κ. Μάνο Μελά, για την ευγενώς προσφερθείσα φιλοτέχνηση τεσσάρων πινάκων μεγάλου μεγέθους εκ χαλκού και ζύλου, με τα όνόματα των ιδρυτών της Έταιρείας, β) προς τον ζωγράφο κ. Ίωάννη Καρδιόπουλο, για την ευγενώς προσφερθείσα φιλοτέχνηση ενός πινάκος μεγάλων διαστάσεων εκ χαλκού και άλλων υλικών με ανάγλυφα πλαίσια, το σύμβολο της Έταιρείας μας, τα όνόματα των ιδρυτικών μελών μας και ένα κείμενο προσφοράς και τιμής προς τον ιδρυτή και Πρόεδρο της Έταιρείας κ. Γ. Κομίνη και γ) προς το ζωγράφο κ. Σταύρο Μπουζέα, για την άφιλόκερδο εργασία του στην κατασκευή διατηρήσιμων ταμνίων που είναι εξαιρετικώς χρήσιμα στις καλλιτεχνικές εκθέσεις της Έταιρείας.

8ον) Ορίζεται τριμελής Πειθαρχική Έπιτροπή για την πισωτερη έρμηνεία και τήρηση των καταστατικών διατάξεων του Σωματείου από τα μέλη και την σωστή έκτελεση των αποφάσεων της Διοικήσεως. Το έργο της έν λόγω Έπιτροπής θα είναι καθάρα γων μοδοτικό και μόνο για θέματα διοικητικών πράξεων και πειθαρχικών παραβάσεων. Η Έπιτροπή θα άσκει τα καθήκοντά της κατόπιν έντολής του κ. Προέδρου και για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Η γνωμοδότηση της ως άνω Έπιτροπής, θα είναι πάντα συμβούλευτική προς τη Διοίκηση και ούδέποτε θα μπορεί να δεσμεύσει ή να προβάσει τις αποφάσεις της Διοικήσεως του Σωματείου. Η συσταθείσα Πειθαρχική Έπιτροπή που άπαρτίζεται από τα κάτωθι ιδρυτικά μέλη της Έταιρείας μας, θα άσκει τα καθήκοντά της, από σήμερα και μέχρι της προσεχούς εκλογής Πειθαρχικού Συμβουλίου από την Όλομέλεια.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: Άλέξανδρος Λακερδής — Δημοσιολόγος, Δημοσιογράφος. Μέλη: Ίωάννης Δεματάκης — Δικηγόρος, Δημοσιογράφος και Κωστής Κοκόροβις — Λογοτέχνης, Δημοσιογράφος.

9ον) Άς μου έπιτραπεί να εκφράσω και εκ μέρους όλοκλήρου της Έταιρείας μας, τα πιο έγκάρδια αισθήματα και τις ευχαριστίες μου, στους δωρητές έργων τους προς την Έταιρεία, για ένίσχυση της λακειοφόρου άγοράς, που θα πραγματοποιήσουμε προσεχώς για την οικονομική ανάπτυξη του Ταμείου μας. Οι δωρηται είναι οι ακόλουθοι κατά είδικότητες:

ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ	ΕΙΔΗ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ	ΕΙΔΗ
1) Κομίνης Γ.	20	10) Εύαγγέλου Χρ.	5
2) Κοκόροβις Κ.	15	11) Καστάνη Α.	5
3) Ασημακοπούλου Δ.	10	12) Ματαράγκας Γ.	5
4) Σεγουρα	5	13) Τσίμας Αθ.	5
5) Λακερδής Α.	5	14) Πάρας Ν.	5
6) Λάιτμπερ Έδμ.	5	15) Λαμπάνκο Μ.	5
7) Κωνσταντινιόπουλος Β.	5	16) Αύγερινόπουλος Δ.	5
8) Περιφεράκη Β.	3	17) Διγενιόπουλου - Σιγάλα	5
9) Τσούπελα	5		
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ	ΕΙΔΗ		
1) Βασσάλου Π.	2	πινάκες (λάδι)	
2) Μανέττα Μ.	1	άγιογραφία (λάδι)	
3) Κεφάλας Α.	1	πινάκα (λάδι)	
4) Χριστάλλη Ν.	1	πινάκα (λάδι)	
5) Παπαδάκης Έλ.	1	πινάκα (λάδι)	
6) Χατζήνας Δ.	1	πινάκα (λάδι)	
7) Μελάς Μ.	1	πινάκα (λάδι)	
8) Σκουλικίδου — Βεκέρη Άλ.	1	πινάκα (λάδι)	
9) Μπουζέας Στ.	1	πινάκα (λάδι)	
10) Σούρδη Α.	1	πινάκα (λάδι)	
11) Ευφροσύνη Β.	1	πινάκα (λάδι)	
12) Μαυρουλίδου - Δάθαρη Έλ.	1	πινάκα (λάδι)	
13) Ταμάκης Ν.	1	πινάκα (λάδι)	
14) Πίπα Α.	1	πινάκα (άκουρέλλα)	
15) Περαντινός Γ.	1	χαρακτικό	
16) Μαργέλης Ν.	1	χαρακτικό (No 3)	
17) Κορωναίος Χ.	1	οκέδιο (μελέτη)	
18) Λουκοπούλου - Σενιδή Άγγ.	1	διακοσμτικό (πιάτο)	
19) Λιόρη - Κυπαρίσιον Σ.	1	χαρακτικό	

10ον) Ορίζονται άρμόδιοι για τη διοργάνωση Έφοριών και Παραρτημάτων της Έταιρείας μας, στις πόλεις Πάτρα και Κέρκυρα, οι κ.κ. Μιχ. Μπούκης και Δ. Σαββάτης — Ν. Σπάτουλας — Άγ. Ξωμεριτάκης, Ε. Θεοτόκη — Πονιάγου αντιποικίως. Οι άνωτέρω, άφείλουν, τουλάχιστον κάθε μήνα να έπικοινωνούν και να μάς ενημερώνουν για την πορεία των ενεργειών τους. Όσοάκι δε χρειασθεί και τακτικότερα.

11ον) Τέλος, καλούνται όλα τα Μέλη να παραστούν στη Γενική Συγκέντρωση του Σωματείου μας, που θα πραγματοποιηθεί στη νέα αίθουσα έντευκτηρίων μας, επί της οδού Βαλτετσίου 61, Πλατεία Έξαρχεϊων, το άπόγευμα του μεταπροσεχούς Σαββάτου, 18 τρέχ. Νοεμβρίου και ώρα 6 μ.μ., προκειμένου να γίνη ένληρωτική συζήτηση μεταξύ των παρευρεθσομένων, για την καλύτερη όργάνωση της περαιτέρω πορείας του Σωματείου μας. Γι' αυτό και ή σημασία της παρουσίας όλων μας, θα είναι ιδιαίτέρως σημαντική.

Σας χαίρετώ με έγκάρδια συναδελφικά αισθήματα και έπλίζω όλοι να παρευρεθούμε στη συγκέντρωση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΜΙΝΗΣ

Πρόεδρος της Διοικήσεως Έπιτροπής της «Πανελληνίου Έταιρείας Πολιτισμού Γραμμάτων και Τεχνών»

ΒΗΣΑΡΙΩΝΕΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΙΑΙΑ

Συνέχεια από την 3η σελ.

πανεμορφον νέον. Έκπληκτος ρώτησα να μάθω γι' αυτό. Έμεινα έμβρόντητος, όταν άκουσα πως ήταν ο γιος του δωρητή της χειροφύρου. Πέθανε μόνον, ξαφνικά μία μέρα, χωρίς καμιά άσθένεια ή άλλη σοβαρή ατία. Πέθανε έπάνω στα καλλιτερά χρόνια της ζωής του. Στα νεατά του. Στα φοιτητικά του χρόνια, που μόλις τέλειωναν. Άναρωτήθηκα πως ήταν δυνατόν, έτσι άναίτια; Κύνταξα στο πορτραίτο, το νεκρό πιά νέο, κι' ένοιωσα τη ματωμένη της ζωής. Η αντίθεση πρόβαλε άμέσως σε τούτο το σπίτι των γηραιών ολόφανερη και έντονη. Για την ψυχρή έτούτη, αυτή την έπαρξη που διάβριχε στην άθανασία. Αίωνα άς είναι ή μνήμη του και ο Πάνατος Νους άς έπικρατούν και να έπικρατούν για την πορεία των ενεργειών τους. Όσοάκι δε χρειασθεί και τακτικότερα.

Σφριγμένος από περίσσια λάτρη, κώνω διαταχτικά τα πρώτα δήματα, έκει στο Γηροκομείο. Ο άμώδιος ύπάλληλος με παρουσίασε στη Γραμματεία και αυτή στο Διοικητικό Διευθυντή, γιατί έτιγχε εκείνη την ήμερα να άπουσιάζη ο Πρόεδρος και Ιδρυτής του Γηροκομείου, ο Πανσοφιστικός Άρχιμανδρίτης Ίγνατίος Καπνίσσης.

Έπειτα από τις τυπικές συνστάσεις, πληροφρήθηκα από τον έγγενικό Διοικητικό Διευθυντή Γεώργιο Χίμο και τη Διαχειρί-

στρια — Γραμματέα Ειωνία Δήμου, πως το Γηροκομείο φέρει την έπωνυμία «Βησαριώνειο Έκκλησιαστικό Γηροκομείο Ιστιαιάς», για άνάμνηση του γιού του δωρητή, που τ' όνομά του ήταν Βησαριώνης.

Και όπως μοιπαν, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ίδρυματος, έχει τούτη τη σύνθεση: Πρόεδρος και Ίδρυτής είναι ο Πανσοφιστικός Άρχιμανδρίτης Ίγνατίος Καπνίσσης. Άντιπρόεδρος ο Ίωφης Ιστιάς. Γενικός Γραμματέας ο Ίωάννης Ταβουλάρης, Δάσκαλος, Ταμίας ο Γεώργιος Μεσογρόπουλος, Κτηματίας και Μέλος ο Παναγιώτης Παγγιάννης, Φανοποιός. Σάν βοηθητικό προσωπικό για τις άνάγκες του Γηροκομείου, διατίθενται δυο νοσοκόμες και προστίθεται το έθελοντικό προσωπικό από τέσσερις άκόμη έθελόντες νοσοκόμες. Τις ιατρικές υπηρεσίες του Γηροκομείου προσφέρουν δωρεάν ο Ιατρός Παθολόγος Δημήτριος Τσαλίδης, ο δοντινός Κωνσταντίνος Γεωργίου και ή δοντινίστρα Μαίρη Παναγιωτοπούλου.

Έκείνο όμως που ιδιαίτερα έντυπωσιάζει είναι ότι οι ένγενικοί κάτοικοι της επαρχίας Ιστιαιάς, προσφέρουν δωρεάν τροφή και ιματισμό για τις άνάγκες του Γηροκομείου. Έπειτα από την έννημέρωση αυτή, στά γενικά τούτα θέματα, φτάσαμε στην ξενάγηση

του Γηροκομείου. Υπάρχουν εκεί δέκα πέντε κρεβάτια, που καταλαμβάνονται σε πέντε πεντακάθαρους θαλάμους και ένα δωμάτιο, που χρησιμοποιεί στη διαμονή του προσωπικού. Τάχαρι βέβαια προσπίκτη, όπως μοιπαν, για άλλα δέκα πέντε άκόμη κρεβάτια που εδωρίστανε σύντομα να λάβη σόα και κατ' όσα. Η καθαριότητα και ή τάξη είναι τόσο άριστη, όσο και ή άποθήκευση των άσφαίτητων ιατρικών ειδών άλλα και τροφίμων. Η συντέταξη των άσθενών τροφίμων, γίνεται σε ειδική αίθουσα, τραπέζια, όπου σε παμμένιστο τραπέζι, παρακάθονται στα γεύματα και δέχονται, με τα καλωμαγευμένα, που λένε οι ίδιοι οι τροφίμοι, φαγητά. Οι λοιποί βοηθητικοί χώροι όπως λόγον χροί, ή κουζίνα, οι τουλέτες και άλλα, άσφαιτούν πεντακάθαρα από καθαριότητα και άσφαίτια.

Είναι καλός να έχω με την συγκατάθεσή σας, έλα, και την προσωπική έλευθερη γνώμη των τροφίμων, που δεν μου τό άρνήθηκαν, οι ένγενικοί ξενάγοί μου. Έμεινα τόσο εύχαριστημένος από όσα είδα και άταν άκόμη ερωτήσας όλους σχεδόν τους τροφίμους ένα προς ένα. Πώς πάτε από τραγητά; Η απάντηση έίτανε: «Πολύ καλά». Από περιθάλματα και τ' άλλα πως νιώθετε; Είμαστε — μοιπαν όλοι — πολύ εύχαριστημένοι. Έδώ σημει-

ώνω πως οι θαλάμοι είναι χωροαμένοι σε άνδρων και γυναικών. Ότι άκόμη στους τροφίμους παρέχεται και άνάλογη πνευματική τροφή, από την Διαχειρίστρια — Γραμματέα Ειωνία Δήμου, που τρεις φορές κάθε εβδομάδα με το Άπόδεικτο, τους άναπαύσει άναλόγως θερηστικά θέματα. Τροφίμοι γίνονται δεχτοί και εισάγονται, μόνο από την περιοχή της επαρχίας Ιστιαιάς. Έδώ τέλειωσε και ή ξενάγηση. Άποφ εύχαρίστησα κι' έσφειξα έγκάρδια το χροί των άρμόδιων παραόντων, στο Ίδρυμα τούτο του Γηροκομείου Ιστιαιάς, τους έβωκα την ύπόσχεση γι' άγανω δυο λόγια για το Γηροκομείο τούτο, που σημειώνω ιδιαίτερα, ότι αποτελεί παράδειγμα για μίμηση, για κάθε μία Έλληνική επαρχία.

Έξαφ'ότου άκόμη την ειχή να διαλάμει πάντοτε σε έργα άγάπης και άνθρωπισμού, για «ή χαράστη στην εδωσθήτη τούτη ήλικία των ανθρώπων. εκ α η α η ο α τ ε ι ά. Στο δωρητή, στην ιδρυτή, αλλά και σε όσους προσφέρουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους, βοηθούν και συντελούν στη λειτουργία του, στο σπίτι τούτο των γηραιών, που όλοι άγα ή γρήγορα, μία ήμερα θα φθάσουμε. Άς εγνηθούμε στο Θεό, να τους χαρίξη δύναμη και ήγεια στο θεάρεστο και έκπολιτιστικό έργο τους.

ΑΗΜ. ΑΤΓΕΡΙΝΟΠΟΤΑΟΣ